

Det Pædagogiske arbejde i Børnehuset Lille Dalby

Børnehuset Lille Dalby blev bygget som, et energi klasse 1 hus, i 2010. Allerede mens institutionen var på tegnebrættet, var det tanken, at huset skulle integrere ude liv, miljø og økologi, og at pædagogikken skulle være inspireret af den Nord Italienske Reggio Emilia filosofi. Huset er indrettet med store lyse lokaler og ateller. Der er nøje tænkt over lysindfald og de muligheder som rummene giver for, at konstruere og eksperimentere med lys, farver og former. Vi vil med denne artikel, fortælle forældre, og andre interesserede, hvad Reggio Emilia overordnet handler om, og samtidig give et indblik i hvad det reelt betyder, når Børnehuset Lille Dalby siger, vi arbejder ud fra Reggio Emilia Filosofien.

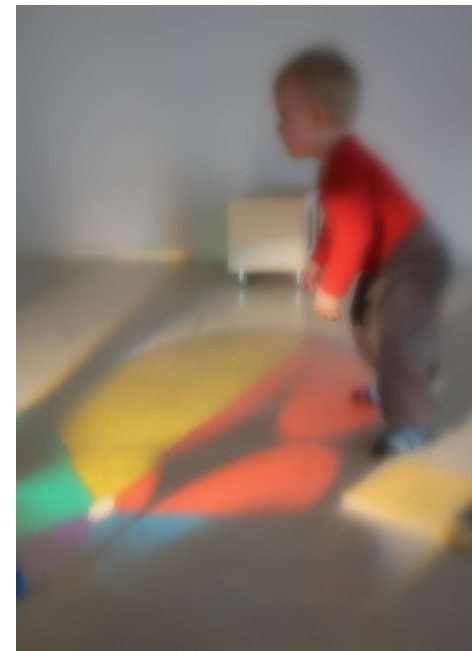

Hvad er Reggio Emilia

I efterkrigstiden opstod Reggio Emilia Filosofien ud fra et særligt menneskesyn. Det var den Italienske pædagog og psykolog, Loris Malaguzzi(1920-1994) der, sammen med en gruppe forældre og pædagoger grundlagde de første Reggio Emilia Institutioner. Det er Malaguzzis tanker om børn, og læring, der danner grundstenen i nutidens Reggio Emilia institutioner.

Malaguzzis tanke var, at gøre barndommen synlig og gøre kulturen omkring børn synlig. Børnene skulle føle sig hjemme kulturelt, politisk og institutionelt. Malaguzzis tilgang til børnene var baseret på dialog, og en tanke om, at børnene er i stand til, at være hovedperson og aktør i deres eget liv. Et menneske og lærings syn, der indeholder tanken om, at viden og læring er noget som børn aktivt skaber og konstruerer i samarbejdet med andre. Man har i Reggio Emilia, gennem årene, arbejdet med Malaguzzis teorier og forfinet disse i en sådan grad, at det er blevet til en anerkendt og verdenskendt pædagogik og filosofi.

Et grundlæggende perspektiv i Reggio Emilia-filosofien handler om, at alle børn fødes med et utal af iboende kompetencer, intelligenser, sprog og potentialer. Pædagogikken er inspireret af mange forskellige videnskaber og teorier, herunder udviklingspsykologi, biologi, matematik, kvantefysik og

hjerneforskning, samt kunst, design og teknik. Elementer fra disse forskellige områder indgår i de overvejelser, og den viden pædagogerne har, og bruger i det daglige arbejde med børnene.

Børnehuset Lille Dalby og Reggio Emilia

Pædagogikken i Lille Dalby henter inspiration fra Reggio Emilia i menneskesynet og i den måde, der pædagogisk og projektorienteret arbejdes med børnene. Barnet kan ikke alt selv, men ønsker og har evnen til at indgå i sociale samspil. Læring og udvikling sker igennem de sociale samspil og i et miljø, der faciliterer læringsprocesser. Vi har en positiv forventning til børnene, og er opmærksomme på de individuelle strategier, som børnene benytter sig af ved læringstilegnelse.

Læring

I Reggio Emilia ser man ikke på læring som noget, den voksne alene står for. Man ser i stedet på børnenes tilgang til læring. I Børnehuset Lille Dalby er vi enige i dette, og vi ser udvikling, læring, opdragelse og dannelse som en værdibaseret proces, der hele tiden er i gang, i dialogen mellem børn og voksne, samt børnene imellem. Pædagogens rolle er vigtig, da pædagogen er ansvarlig for, at skabe de optimale rammer for barnets erkendelsesprocesser. Det betyder, at pædagogen skal støtte barnets udvikling ved at skabe de rammer, der hjælper barnet til selv, at finde frem til løsningen/erkendelsen. Også uden den voksne nødvendigvis er aktivt deltagende, eller tilstede i lokalet. Vi kalder det at "gå foran", "ved siden af" eller "bag ved barnet". I den aktuelle situation

vil pædagogen ud fra analyse af barnet/ gruppen af børn, bruge refleksion som metode til, at give barnet de bedste betingelser for læring. Vores opgave er, at understøtte børnene i, at forstå verden og skabe et miljø, der giver rum for udvikling.

Læreplaner og børnemiljø i Lille Dalby

For at sikre et godt børnemiljø, benytter vi os af "lytningens pædagogik". Vi inddrager børnenes perspektiver, giver medansvar, medbestemmelse og på børnemøder afprøves demokratiske processer. Et godt børnemiljø er et sted, hvor, der er sammenhæng mellem læring, udvikling, sundhed og trivsel. Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø afspejles dels i indretningen af lokalerne i huset, og dels i det pædagogiske arbejde. Indeholdt heri er i vores arbejde med læreplanerne.

Vi arbejder inkluderende. Hvilket betyder, at alle børn har ret til, at være en del af fællesskabet, og det skal give mening for børnene at deltage i de projekter der arbejdes med. Mindst 2 gange årligt laves en grundig analyse af børnegruppen. Analysen danner rammen for den overordnede målsætning, der arbejdes med for gruppen. Inden hvert projekt laves en mindre analyse ud fra børnenes nysgerrighed og mestringsstrategier. Der udarbejdes projektbeskrivelse og heri indgår de 6 læreplans temaer. Vi ser på, og mener der i ethvert projekt indgår læring fra alle områder af læreplanerne. Det overordnede mål kan eventuelt have fokus på *kulturelle udtryksformer og værdier*. Det kan omhandle eventyr og fortælling, men selve projektet foregår i skoven, hvor der indgår natur og naturfænomener. Der er en masse krop og bevægelse, på vejen ned i

skoven og inde i skoven. Sproget bruges og udvikles via fortællinger og deltagelse i fortællingen. Socialt, er vi sammen i en gruppe. Vi skal vente på hinanden og samarbejde. Den alsidige personlige udvikling er også i spil, da barnet lærer noget om sig selv og sin rolle i fortællingen. Derfor arbejder vi ikke isoleret med de enkelte temaer, men med alle områderne på en gang.

Dette dokumenteres i projektbeskrivelserne, hvor det ud fra de enkelte læreplanstemaer beskrives hvilke læreprocesser projektet faciliterer.

Lille Dalby, Den grønne institution og ude liv.

I Reggio Emilia siger Stefano som er *Atelierista i institutionen

Salvador Allende.

”Planterne har deres egen identitet. Det handler om et Etisk forhold til æstetiske forhold, sådan at; bag skønheden gemmer sig noget mere; Selve livet med de mange omskiftelser – Tiden, udvekslingen mellem tid og konkret virkelighed. Alle Micro elementerne i naturen. Det Intensiverer børnenes forhold til naturen”.

Han taler her om økologi, og det at se sammenhængen mellem det indre og det ydre. At børn får mulighed for, at sætte tingene i forbindelse med hinanden er centralt i børnenes udvikling. Når vi i Lille Dalby arbejder med naturen, ser vi det som et rum for erkendelse og vi hjælper børnene med, at skabe sammenhæng. Når vi først sår i

køkkenhaven og siden høster, eller når vi dagligt fodrer hønsene, samler æggene og ser Mette i køkkenet tilberede maden. Det handler for os om at *”have hjertet med udenfor”*, i naturen, og bringe elementer fra naturen ind i huset, og derved skabe en helhed. Legepladsen er stor og giver mulighed for et rigt ude liv. Vi har, høns, kaniner, marsvin og får samt en køkken/urtehave, der indgår i det pædagogiske arbejde med børnene.

Dokumentation

I Reggio Emilia bruges dokumentation som udvikling af den pædagogiske praksis. Dokumentationen af det pædagogiske arbejde med børnene, bruges til refleksion og har betydning for tilrettelæggelsen af de læreprocesser man ønsker at facilitere. Dokumentation og tolkning af det pædagogiske arbejde bidrager til, at vejlede pædagogerne i at iværksætte de *”intelligente situationer”*, hvor barnet udvikles, og dokumentationen bruges i øvrigt også til, at synliggøre børnenes arbejde over for dem selv og de øvrige, der kommer i institutionerne.

I Lille Dalby har dokumentationen ligeledes en central rolle i det pædagogiske arbejde.

Vi arbejder med dokumentation på flere måder. Dels som information til forældre om, hvad sker der i børnehuset, men også som et pædagogisk redskab, der giver mulighed for refleksioner over hvad børnegruppen optaget er af. Hvad har de

brug for at lære, hvilke strategier benytter det enkelte barn sig af, samt hvordan og hvilke læreprocesser skal vi igangsætte. Dokumentationen afspejles i de mål vi har sat for børnegruppen og bruges til evaluering af de projekter vi har haft. Børnene er ofte en del af dokumentationen, og er med til at reflektere over de processer, der har været i forløbet. Det kan være, der bliver optaget film af en aktivitet, og når aktiviteten gentages, kan filmen vises sideløbende med, at børnene er i gang med projektet.

Vi giver dokumentationen tilbage til børnene, og reflekterer over de reaktioner der kommer til udtryk. Vi er i dialog med børnene, og det fortæller os om børnenes nysgerrighed på projektet. Om deres fokus og om hvilken læring de får med sig fra projektet. Dokumentationen er et evaluerings redskab til, at se om vi har nået vores mål. Dokumentationen bruges også til faglig sparring på vores ugentlige refleksions forum for pædagogerne i huset.

Hvordan kan du se vi er inspirerede af Reggio Emilia

- Vi arbejder bevidst med lys, skygger, former og farver via lysborde og projektorer
- Vi arbejder med projekter i kortere eller længere tid. Projekter, der formes og udføres af børnene i dialog og ud fra børnenes tilgang til projektet
- Husets struktur gør det muligt at arbejde i små eller mindre grupper.

- I børnehaven er børnene aldersopdelte
- Husets indretning afspejler et miljø, der kan forandres efter børnegruppens behov
- Vi har atelier hvor der tilgængelige materialer
- Vi bruger dokumentation som en del af børnenes læring
- Vi dokumenterer processerne og bruger dokumentationen som et pædagogisk redskab
- Vi arbejder med REMIDA, eller genbrugs materialer frem som alternativer til færdig skabt legetøj (genbrugsmaterialer, eller overskuds materialer fra lokale virksomheder)
- Vi uddanner vores personale i det menneskesyn, der præger pædagogikken i Reggio Emilia, dels internt i huset, på kurser udbudt af det danske Reggio Emilia netværk eller på studie rejser til Reggio Emilia.

Hvor kan du læse mere om Børnehuset Lille Dalby og Reggio Emilia

www.bornehusetlilledalby.dk , www.reggioemilia.se

www.reggioemilia.dk , www.reggiochildren.it

www.remidacenterodense.dk , www.reggioalliance.org

ReFleksioner – Det danske Reggio Emilia netværks nyhedsbrev

* Atelierista – person der er uddannet til at varetage de funktioner der er i atelier

* Lytningens pædagogik – Ann Åberg og Hillevi Lenz Taguchi